

Trygga elever lär sig mer

Likabehandlingsplan och kontinuitet för barnens skull

Hofors kommun har en erkänt god förskola och skola. På flera sätt jobbar personalen pedagogiskt med att stärka barnens självkänsla, utveckling och behov av trygghet.

På förskolan Eken i Hofors är klockan strax efter nio på morgonen och tvååringarna klär på sig overaller, mössor och vantar för att gå ut på lekgården. Det ska krattas löv, köras bil, skjutas dockvagn och grävas sand. De mindre barnen, ettåringarna, stannar inne och leker en stund till.

- Med Reggio Emilia som inspiration har vi inom södra skolområdet i Hofors, sedan något år tillbaka, valt att arbeta med åldershomogena grupper där förskolepersonalen följer barnen upp i åldrarna. På det viset lär barnen väl känna sina kamrater och de vuxna på förskolan och föräldrarna lär känna de andra föräldrarna och barnen. Det skapar en trygghet och varaktighet under deras tid i förskolan, menar rektor Inger Bexelius.

Splittrade familjer

Dagens familjsituationer ser inte alltid ut som det gjorde för 10-20 år sedan. Många lever med en förälder, ett allt rörligare arbetsliv ställer högre krav på flexibilitet och "plast-" och "lätsassyskon" är allt vanligare.

- Man behöver inte lägga några värderingar i hur det ser ut – men vi måste konstatera att samhället förändras. Därför är jag övertygad om att vi inom förskolan kan spela en viktig roll i att ballansera vardagslivet där de små barnen inte behöver förhålla sig till nya kamrater och vuxna hela tiden. Vi behöver inte utsetta barnen för ständigt fler kontakter. Grupper där nya barn inskolas varje år förändras hela tiden, liksom gruppdynamiken. Det kan skapa onödigt oro. En stabil och trygg organisation skapar däremot minskad oro. Med åldershomogena grupper kan vi också bättre anpassa förskolemiljön till respektive grupp och tydligare se det kompetenta barnet, det är viktigt för barnens utveckling.

Även när sexåringarna börjar skolan i förskoleklassen arbetar en förskollärare och en grundskollärare tillsammans t.o.m årskurs två för att minska steget in i skolvärlden.

Lärarna märker skillnad

Efter de första två åren på Eken byter de i treårsåldern till Regnbågen, mitt emot Lil-låskolan.

Och enligt Inger har lärarna märkt en stor skillnad på barnen när de kommer upp i skolan.

- De säger att barnen generellt sätt kan mer och att det uppstår färre konflikter. Även föräldrarna är idag positiva till ålderhomogena grupper, det visar våra årliga enkäter.

För att fortsätta utveckla verksamheten gör all personal kontinuerliga studiebesök runt om i landet och pedagogerna inom förskolan i kommunen bildar dels nätverk med varandra och dels med pedagoger i andra kommuner där man regelbundet träffas och utbyter erfarenheter.

Skratt inte svordomar

På Petreskolan i Hofors norra skolområde går elever i årskurs 4-9. Det är rast och ljudvolymen är ganska hög. Mycket skratt och rop, mindre elaka tilltal och svordomar.

Barbro Risberg, rektor för eleverna upp till klass 6, förklarar:

- Vi accepterar inga fula ord mot varandra. Vi accepterar inga kränkningar över huvud taget – det är förbjudet helt enkelt. Barnen har en rätt att känna sig trygga i skolan.

Likabehandlingsplan

I enlighet med den nya lagen som trädde i kraft i april förra året som förbjuder all diskriminering och annan kränkande behandling av barn eller elever i skolan, har Petreskolan liksom andra skolor i kommunen inrättat en Likabehandlingsplan.

Trygga barn vågar och lär sig mer. På förskolan Eken i Hofors är alla barnen i åldershomogena grupper med samma vuxna som följer dem hela förskoletiden för att öka tryggheten och bättre kunna ge stöd till deras utveckling. På bilden kör tvååringe Joaquim utför backen i full fart.

- Den är ett bra verktyg dels i hur vi ska upprätta rutiner för att hantera kränkningar när de uppstår, dels som underlag för att diskutera dessa frågor tillsammans med elev-

” Barnen har en rätt att känna sig trygga i skolan

erna. Jag, som rektor, och vår specialpedagog Anna Lindén-Berglund har varit ute i alla klasser och pratat om Likabehandlingsplanen och vilka normer och värden som gäller på skolan. Processen är lika viktig som resultatet.

Pratstuga effektivt

Insikten hos alla, elever som lärare och vuxna, om att kränkningar är förbjudet är grunden. Men vad upplever en elev som kränkande? Det är inte alltid omgivning förstär, därför

uppmanas föräldrarna att berätta om de märker att deras barn är ledset efter skolan.

I Petreskolan har man också upprättat en pratstuga.

- Anna, vår specialpedagog, håller öppet hus efter förmiddagsrasten och lunchrasten. Där kan eleverna komma och prata igenom konflikter som uppstått. Då kan vi ta tag i saker direkt och det skapar också ett annat lugn och en annan harmoni i klassrummen.

Tydlighet hjälper

Den årliga utvärderingen som görs på vårterminen vittnar också att arbetet med en Likabehandlingsplan fungerat.

- Vi kan inte bli av med alla kränkningar men utvärderingen, som är anonym, visar att alla som berättat för de vuxna på skolan om att det känt sig kränkta säger sig ha fått hjälp. Genom att vi så tydligt markerar vår intolerans mot mobbing, att det faktiskt är förbjudet, så är det lättare för eleverna att berätta om problem. Jag har över 30-års erfarenhet av skolvärlden, jag är övertygad om att ju tidi-

gare vi kan prata med barnen om dessa frågor, desto mer kan vi påverka och få bättre effekt på barnens beteende gentemot varandra. Att fostra barnen till att bli socialt fungerande människor är en viktig del i skolans arbete.

Fakta:

Den nya lagen syftar till att ingen flicka eller pojke ska behöva gå till sin förskola eller skola och riskera att bli utsatt för diskriminering och annan kränkande behandling. Den nya lagen från 2006-04-01 innebär en starkare skyldighet från skolans sida att agera när kränkningar uppstår.